

безсилието. Съмнѣнието се явява подъ разни форми. Понѣкога то се колебае мѣжду двѣ утвърждения, и признава че се колебае: то е най добрата форма, защото е искренна. Понѣкога то се крие подъ буйни и прѣувеличени утвърждения; има чловѣци които не вѣрватъ въ Бога, а вѣрватъ въ магията. Понѣкога то се явява въ противорѣчущи утвърждения: единъ чловѣкъ който утвърждава днесъ онова което отрича утрѣ, е чловѣкъ който се съмнѣва; единъ вѣкъ който отрича днесъ онова което вѣтра утвърждаваше, е вѣкъ който се съмнѣва. Чудното е че съмнѣнието, когато се появи, се придружава отъ едно извѣстно удоволствие, подобно на онѣзи страни болѣсти у които приближаванieto на смъртъта се прѣдшествова отъ едно сладострастно чувство. Както младежъта гледа съ удоволствие да падне покривалото на дѣтинството, тъй душата испытва една болна радостъ да оставя една по една всичкитѣ си естествени вѣрвания; тя мисли че влиза въ мъжската възраст, защото чувствува че у нея неосѣтно сжхнжтъ источниците на животътъ. Отъ първо душата счита съмнѣнието като едно освобождение: тя мисли че ще може да отстрани само вѣрванията които не ѝ сж угодни, и ще може да запази всичкитѣ вѣрвания които ѝ сж приятни; че ще може да отдалѣчи вѣрванията които ѝ прѣпятствуватъ, заповѣдатъ и запрѣщаватъ, а ще запази вѣрванията които очароваватъ, въздигатъ, лъскажтъ и милватъ. Ние мислимъ, че и при съмнѣнието можемъ да обичаме природата, хубостъта, животътъ, да се наслаждаваме съ хубавитѣ вълнения, да мечтаемъ, да се